

УДК 504.131.1

<https://doi.org/10.31713/vs220219>

Клименко Л. В., к.с.-г.н., доцент (Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне,
l.v.klimenko@nuwm.edu.ua)

ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО БАЧЕННЯ, МІСІЇ, ЦІЛЕЙ ТА ЗАВДАНЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА РІВНЕ

Проведено аналіз розроблених у попередні роки документів «Стратегія економічного та соціального розвитку м. Рівного на 2015–2019 роки» та «Стратегія розвитку м. Рівне 2030», виявлені основні недоліки. Встановлено сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, розроблені стратегічні і оперативні цілі, які можна здійснити шляхом виконання запропонованих заходів, завдань та проєктів для досягнення сталого розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток; середні міста; стратегічні та операційні цілі.

Постановка проблеми. У сучасних умовах більшість середніх міст України характеризуються низьким, а у деяких, середнім рівнем сталого розвитку, що обумовлено рядом об'єктивних і суб'єктивних причин, а саме: недостатнім фінансуванням; недосконалим нормативно-правовим забезпеченням; відсутністю реальної взаємодії влади, громадськості, бізнесу, науки; низьким рівнем інформаційних технологій; не вирішуються питання досягнення збалансованості між соціальною, економічною та екологічною сферами життєдіяльності міст.

Для середнього за чисельністю населення м. Рівного у розроблених у попередні роки документах «Стратегія економічного та соціального розвитку м. Рівного на 2015–2019 роки» та «Стратегія розвитку м. Рівне 2030» [1; 2], окрім вказаних недоліків, характерних для більшості міст, притаманні і свої недоліки, а саме: розроблені стратегії не вирішують проблему забезпечення сталого розвитку міста, екологічний розвиток розглядається поверхнево, не передбачається досягнення балансу між соціумом, економікою і екологією, не приділяється належної уваги проблемі підвищення якості життя населення та зниженню поширеності хвороб.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки в Україні активізувались процеси, направлені на розробку «Стратегій сталого розвитку» об'єднаних територіальних громад, міст і регіонів з декларуванням вимог нормативно-правових документів [9–15]. Од-

нак аналіз розроблених і затверджених «Стратегій сталого розвитку міст» засвідчує, що переважна їх більшість носить декларативний характер, а використання SWOT-аналізу при створенні «стратегій» супроводжується появою низки недоліків, а саме: суб'єктивність висновків; низька достовірність результатів при збільшені кількості аналізованих індикаторів; низька участь громадськості, представників бізнесу, науки при обґрунтуванні стратегічних і операційних цілей та завдань [5].

У зв'язку з цим у використанні, при обґрунтуванні стратегічного бачення, місії, цілей та завдань сталого розвитку міста, окрім SWOT-аналізу, системного аналізу та врахування конкурентних переваг цього міста, виникає потреба у порівнянні з конкурентами.

Мета та завдання досліджень. Мета роботи передбачала обґрунтування стратегічного бачення та місії, цілей та завдань сталого розвитку м. Рівного. Досягнення мети передбачало вивчення наступних завдань: проаналізувати слабкі та сильні сторони, можливості та загрози; сформулювати основну стратегію переходу розвитку міст на засади сталого розвитку; встановити допоміжні стратегії розвитку міста з врахуванням наявних конкурентних переваг для покращення соціальної, економічної та екологічної систем; запропонувати заходи, завдання та проєкти для досягнення сталого розвитку міста.

Об'єкт дослідження – процеси, що протікають на території м. Рівне на шляху переходу його розвитку на засади сталості.

Методи та методики досліджень. При проведенні досліджень використовувались методи: аналізу статистичних даних; порівнянь даних, отриманих при опитуванні зацікавлених осіб; SWOT-аналізу; системного аналізу конкурентних переваг.

Виклад основного матеріалу. Основною метою управління сталим розвитком міста є забезпечення його сталого розвитку, що об'єднує однодумців, які за допомогою виконання різних завдань прагнуть втілити мету в реальність [3].

Місто є також продуктом суспільного розвитку, цивілізації, однак одночасно це й автономна система, яка виступає елементом глобальної екосистеми – біосфери. Як стверджує В. П. Кучерявий, міста, як і люди, мають свої долі, свої біографії [4]. Одні з них стрімко розвиваються, а інші – занепадають і навіть зникають.

Визначаючи місто як складну систему, слід зазначити, що системи і насамперед соціо-економіко-екологічні аспекти (СЕЕ системи) відповідно до їх класифікації мають конкретні характеристики: за класами, типами, ознаками. СЕЕ система міста – це, насамперед, відкрита, динамічна, нелінійна, надскладна, багатофункціональна, мо-

більна, цілеспрямована система, якій притаманні цілі, темпи, стадії, напрямки розвитку [5].

Встановлений перелік наявних у місті сильних сторін і передбачених до усунення слабких сторін нами покладено в основу формування стратегічного бачення, стратегічної місії розвитку СЕЕ системи міста на засадах сталого розвитку. Одночасно нами було враховано, що Рівне веде і вестиме надалі конкурентну боротьбу із Луцьком і Житомиром за трудові ресурси, умови проживання та працевлаштування мешканців, інвестиції, інновації, за кількість туристів та абітурієнтів, міжбюджетні трансфери (дотації, субсидії, субвенції, статус обласного центру) тощо. Бажано також на перспективу здійснювати пошук створення нових конкурентних переваг соціальної, економічної, екологічної сферах життєдіяльності міста та формулювання на цій основі реалістичного і унікального стратегічного бачення м. Рівне у майбутньому [6].

Стратегічне бачення. Рівне – це обласний центр Західного Полісся, який за рахунок нарощення існуючих конкурентних переваг в соціальної, економічної, екологічної сферах життєдіяльності міста сприяє формуванню інноваційно-орієнтованого багатофункціонального центру, діяльність якого буде забезпечувати стабільність, підвищення досягнутих високих соціо-економіко-екологічних показників міста на рівні, що відповідають вимогам його сталого розвитку.

На основі наявних можливостей, невирішених проблем у соціальної, економічної, екологічної сферах життєдіяльності міста визначаємо його місію [7].

Місія м. Рівне – забезпечення сталого розвитку міста для досягнення високої якості життя, що передбачає насамперед захист прав і свобод людини, розвиток освіти, науки і культури, всебічний розвиток особистості, високого рівня виробництва матеріальних благ і послуг, достатньої якості і в достатній кількості за участю бізнесу, активності громадян, представників науки та міських інвестицій, збалансованого природокористування і забезпечення населення чистим повітрям, якісною питною водою та комфортного для проживання середовища.

Для реалізації визначеного стратегічного бачення, стратегічної місії та для реалізації конкурентних переваг міста суб'єктам операційного управління за результатами SWOT-аналізу доцільно, на нашу думку, застосувати основну стратегію [8].

«Наступальна стратегія покращення соціальної, економічної, екологічної сфери життєдіяльності міста».

Допоміжні стратегії:

1. Наступальна стратегія (стратегія послідовника) з розвитку соціальної інфраструктури міста.

2. Наступальна стратегія нарощення фінансово-інвестиційного потенціалу/стратегія послідовника з використання фінансово-інвестиційного потенціалу.

3. Наступальна стратегія нарощення підприємницького потенціалу (стратегія послідовника) з використання підприємницького потенціалу.

4. Наступальна стратегія (стратегія послідовника) з використання переваг від транспортної та зовнішньоекономічної активності.

5. Наступальна стратегія стосовно покращення економічної ситуації у місті.

6. Стратегія аутсайдера з використання інноваційного потенціалу.

7. Стратегія аутсайдера з наявності площ зелених насаджень.

На думку науковців, реалізацію стратегічного розвитку м. Рівне (обраних основної і допоміжної стратегій) доцільно реалізовувати поетапно, зважаючи на обмеженість фінансових ресурсів міста.

На початку виконання сценарію суб'єктами стратегічного управління увага зосереджується на зведенні фундаменту для їх реалізації шляхом виконання визначених оперативних цілей щодо розвитку соціальної, економічної, екологічної сфер життєдіяльності міста.

У подальшому доцільно зосередити увагу на реалізацію стратегічних цілей, прикладаючи максимум зусиль щодо нарощення або ефективного використання конкурентних переваг міста у соціальній, економічній, екологічній сферах міста, досягнення запланованих стратегічного бачення та місії наприкінці періоду (таблиця).

Як видно з таблиці, стратегічні цілі досягнення сталого розвитку міста націлені на досягнення соціальної справедливості (набуття соціального, матеріального та економічного благополуччя), економічного прогресу (можливостей, мотивації і гарантій роботи для містян, ефективного функціонування соціо-економіко-екологічної системи, збалансованого використання ресурсів, забезпечення високої якості життя жителів міста), забезпечення екологічно безпечного довкілля (шляхом впровадження системи екологічного моніторингу).

Таблиця

Перелік стратегічних і оперативних цілей сталого розвитку міста

Стратегічні цілі	Оперативні цілі
Соціальна сфера	
Покращення соціальної сфери життєдіяльності міста шляхом розвитку соціальної інфраструктури та регулювання ринку праці	Реформування ЖКГ міста Розвиток торгівлі, закладів туристично-готельного, ресторанного бізнесу та популяризація історико-культурної спадщини Створення сприятливої кон'юнктури на ринку праці Покращення благоустрою міста, сприяння зростанню тривалості життя населення Модернізація, ремонти закладів охорони здоров'я, освітньої, культурної сфери, призупинення проведення непопулярних реформ в медицині, освіті Розвиток освітньо-культурного потенціалу жителів міста.
Економічна сфера	
Покращення економічної сфери життєдіяльності міста шляхом стимулювання розвитку підприємництва, фінансово-інвестиційної, інноваційної діяльності та транспортної і зовнішньої економічної активності	Стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу Створення сприятливого інвестиційного та інноваційного клімату в місті Стимулювання діяльності інноваційно-активних підприємств Розвиток транспортної та ділової інфраструктури Впровадження методів та інструментів інноваційної політики на підприємствах, в організаціях міста Сприяння формуванню позитивного іміджу міста закордоном
Екологічна сфера	
Покращення екологічної сфери життєдіяльності міста шляхом формування екологічно сприятливої ситуації як необхідної умови покращення умов проживання населення та здоров'я місцевих жителів	Запровадження системи екологічного моніторингу стану урбоекосистеми міста Зниження рівня забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод та ґрунтового покриву Покращення умов проживання населення шляхом будівництва об'їзних доріг навколо міста, покращення біорізноманіття в місті Управління відходами

Передбачено досягнення операційних цілей шляхом виконання заходів, завдань та проєктів.

У соціальній сфері:

1. Реформування ЖКГ, створення конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг.

Завдання, які потрібно вирішити: запобігти техногенним аваріям у сфері ЖКГ, встановити засоби обліку споживання газу, теплої та холодної води, теплової енергії, капітальний ремонт та модернізація очисних споруд.

2. Покращення благоустрою та рівня безпечності міста.

Завдання, які потрібно вирішити: розвиток, збереження зелених зон та місць відпочинку в місті; підвищення рівня громадської безпеки та громадського порядку, посилення безпеки дорожнього руху, навчання фахівців і населення з питань цивільного захисту і загрози надзвичайних ситуацій, запобігання злочинності.

3. Розвиток освітньо-культурного, туристичного потенціалу міста.

Завдання, які потрібно вирішити: ідентифікація, промоція та підтримка історико-культурної спадщини міста, розвиток туристичного маркетингу міста, розвиток інфраструктури туристичної привабливості міста (в т.ч. об'єктів туризму, готельної інфраструктури та створення інноваційних об'єктів), модернізація професійної, вищої освіти відповідно до сучасних потреб ринку праці; розвиток спортивно-рекреаційної інфраструктури (будівництво спортивного комплексу, відновлення стадіону, будівництво спортивних майданчиків), формування здорового способу життя у жителів міста.

4. Підвищення якості освіти відповідно до вимог Галузевих стандартів вищої освіти України третього покоління.

Завдання, які потрібно вирішити: посилення інтеграції в межах навчальних закладів I-IV рівнів акредитації та співпраці з стейкхолдерами, здійснення перекваліфікації кадрів всього періоду їхньої виробничої діяльності та набуття компетентностей виробництва інноваційної, наукової продукції, сприяння використанню наукового потенціалу ЗВО та науково-дослідних установ для нарощення конкурентних переваг міста, сприяння ремонту, оновленню об'єктів охорони здоров'я, освіти, науки, оновленню обладнання та придбання сучасного устаткування.

5. Налагодження «розумної» транспортної мобільності.

Завдання, які потрібно вирішити: впровадити систему єдиного квитка оплати за проїзд у громадському транспорті, впровадити європейський стандарт сталої мобільності (на першому місці пішоходи, друге – велосипедисти, далі – громадський транспорт, в кінці – інший

транспорт), створити зовнішні і внутрішні об'їзні шляхи навколо міста, створити інфраструктуру автовокзалів на межі міста; оновити парк громадського електротранспорту до 2030 року та здійснити заміну маловмісних автобусів перевезення пасажирів на багатомісні, організувати односторонній рух транспортних засобів на паралельних вулицях міста.

В економічній сфері:

1. Стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу та виходів їх на нові ринки.

Завдання, які потрібно вирішити: збільшити кількість суб'єктів підприємницької діяльності, які займаються внутрішньою та зовнішньоекономічною діяльністю, впроваджувати місцеві програми підтримки та фінансування малих та середніх підприємств, сприяти розширенню діяльності міських представників бізнесу на нові зовнішні ринки збуту продукції, запровадження програм мікрокредитування, відшкодування відсотків ставки, стимулювання місцевого бізнесу, ваучерні програми.

2. Створення сприятливого інвестиційного та інноваційного клімату та стимулювання діяльності інноваційно активних підприємств.

Завдання, які потрібно вирішити: впровадження місцевих програм підтримки та фінансування малих та середніх підприємств, які викупають інноваційну екологічну продукцію та експортують її до країн ЄС; стимулювання процесів розвитку інноваційної та науково-технічної діяльності, створення платформи для виведення інноваційних проєктів на міжнародні краудфандингові майданчики, впровадження програм навчання підприємницьких та лідерських навичок та набуття відповідних компетентностей.

3. Розвиток якісної мережі транспортних сполучень.

Завдання, які потрібно вирішити: розширити сполучення з містом на обласному рівні, створити дієву мережу сполучення автомобільним та залізничним транспортом для переміщення експортних, імпорتنих товарів, в т.ч. транзитних товарів, активізувати діяльність аеропорту (регулярні рейси, вантажні перевезення, співпраця з міжнародними авіакомпаніями).

4. Розбудова ділової інфраструктури.

Завдання, які потрібно вирішити: створення системи налагодження ділових зв'язків для представників бізнесу; проведення ярмарок продукції місцевих виробників, форумів, науково-виробничих конференцій, створення наукового парку, біржі стартапів, створення

системи залучення і супроводу інвестицій та управління інвестиційними проєктами.

5. Збалансоване використання природних ресурсів та впровадження відновлюваних джерел енергії.

Завдання, які потрібно вирішити: створити систему раціонального використання води, тепла, електроенергії, впроваджувати заходи підвищення енергоефективності будівель, зменшення відходів, сприяти підвищенню ефективності адміністрування місцевих податків і зборів, сприяти впровадженню системи використання відновлювальних джерел енергії.

6. Тісна міжнародна та міжсекторальна співпраця.

Завдання, які потрібно вирішити: розробити секторальні сценарії всіх сфер життєдіяльності міста; розширяти кола міст-партнерів, реалізація спільних проєктів з містами-побратимами; налагодження співпраці з ораторськими організаціями, фінансовими установами (Світовий банк, ЄБРР та ін.); здійснити синхронізацію дій сфер розвитку міста з обласними і державними програмами.

7. Налагодження співпраці влади, громадськості, бізнесу та науки.

Завдання, які потрібно вирішити: створити проєкти освітніх центрів та інституцій, які сприяють та стимулюють розвиток міста на засадах сталого розвитку, постійна підтримка та наповнення порталу відкритих даних міста; розробити механізм взаємодії влади, громадськості, бізнесу, науки задля реалізації стратегії сталого розвитку міста, створення банку ідей розвитку міста та реалізації проєктів, запропонованих жителями міста.

8. Впровадження інноваційних технологій для надання послуг населенню.

Завдання, які потрібно вирішити: впровадження комплексу програм «розумного міста», а саме: надання соціальних послуг через електронні сервіси ЦНАП, УСЗН, адміністративних послуг онлайн; медичної інформаційної системи міста, повне переведення документообігу в електронний вигляд, автоматизація системи управління громадським транспортом.

В екологічній сфері:

1. Зниження рівня забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод та ґрунтового покриття.

Завдання, які потрібно вирішити: розробка та впровадження заходів зі скорочення викидів парникових газів, утеплення будівель, модернізація котелень, зменшення кількості поїздок автотранспортом в місті; розробка програм оздоровлення природних водних об'єктів (оз. Басів Кут, р. Устя і її приток), що передбачає усунення

незаконних скидів, каналізування, очистки зливових вод, вирішення питань міського водовідведення.

2. Покращення стану озеленення міста.

Завдання, які потрібно вирішити: розробка та впровадження програм управління біорізноманіттям міста (орнітофауна, зелені насадження, різноманітні види рослин, охорона вікових дерев) та підтримка охоронного режиму у межах природно-заповідних об'єктів на околицях міста (урочище «Бармаківське», ентомологічний заказник «Колоденський», заповідне урочище «Сосонки»), розробка програми контролю поширення інвазійних (в т.ч. і карантинних) видів та омели; програму управління відходами, яка передбачає їх зменшення та сортування і повторне використання.

Висновки. На основі аналізу Стратегій розвитку м. Рівне 2020–2030 рр., Стратегічних планів соціально-економічного розвитку міст України, розроблених на основі SWOT-аналізу, уставлено, що вони носять декларативний характер, є однотипними за вибором напрямків розвитку, не формуються з використанням системного підходу та не передбачають здійснення кількісної оцінки стану соціальної, економічної, екологічної сфер життєдіяльності міста, а також в них ігнорується пріоритет екологічної складової у формуванні засад сталого розвитку цих міст.

На підставі системного аналізу виявлені конкурентні переваги м. Рівного, а саме: наявність науково-освітнього потенціалу, кваліфікованої робочої сили, забезпеченість населення міста об'єктами торгівлі та ресторанно-готельного господарства, наявність транспортної мережі, висока підприємницька і транскордонна активність, спроможність транспортувати продукцію промисловості, залучення інвестицій у розвиток підприємств.

Місто Рівне веде конкурентну боротьбу із містами Луцьк та Житомир за трудові ресурси, умови проживання та працевлаштування мешканців, інвестиції, інновації, за кількістю туристів, абітурієнтів, міжбюджетні трансфери (дотації, субсидії, субвенції), за транскордонні потоки з містами Здолбунів, Луцьк та за статус обласного центру з містами Луцьк, Житомир.

Залежно від рівня розвитку соціальної, економічної, екологічної сфер життєдіяльності міста Рівного, наявності сильних сторін та потреби усунення слабких сторін обрано основну стратегію переходу на засади сталого розвитку залежно від ефективності конкурентних переваг та допоміжні стратегії – лідера, наступальні, послідовника та аутсайдера по кожному з видів конкурентних переваг.

1. Рівне-2030. Стратегія розвитку міста. **2.** Стратегія економічного та соціального розвитку м. Рівного на 2015–2019 роки. **3.** Герасимчук З. В., Серета О. В. Стратегічне управління розвитком міст: теорія, методологія, практика : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 276 с. **4.** Кучерявий В. П. Урбоекологія. Львів : Світ, 1999. 360 с. **5.** Клименко М. О., Герасимчук З. В., Клименко О. М., Клименко Л. В. Розвитологія : підручник. Херсон : Олді-Плюс, 2015. 280 с. **6.** Клименко Л. В. Обґрунтування системи екологічного моніторингу середніх міст. *Вісник НУВГП. Сільськогосподарські науки* : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2019. Вип. 2(86). С. 28–40. **7.** Клименко М. О., Прищепка А. М., Клименко Л. В., Брежицька О. А. Навчально-методичне забезпечення освіти для сталого розвитку. *Європейський простір вищої освіти як основа розвитку суспільства знань* : X Міжнародна науково-методична конференція. **8.** Клименко М. О., Прищепка А. М., Клименко Л. В., Брежицька О. А. Методологічні підходи до оцінювання екологічного розвитку територій за показниками сталого розвитку. *Управління сталим розвитком територій в контексті світового досвіду* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Сімферополь : Кримський інститут бізнесу УЕУ, 2012. **9.** Стратегія сталого розвитку «Україна – 2000» : Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>. (дата звернення: 08.05.2021). **10.** Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 року № 1602. *Офіційний Вісник України*. 2000. № 16. С. 21. **11.** Про державні цільові програми : Закон України від 18 березня 2004 р. № 1621-IV. *Відом. Верхов. Ради України*. 2004. № 25. С. 352. **12.** Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лютого 2015 року № 156 – VIII. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення: 08.05.2021). **13.** Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення: 08.05.2021). **14.** Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації : Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 березня 2016 року № 79. URL: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/05/Nakaz-Minregionu.-79_31.03.16.pdf. (дата звернення: 08.05.2021). **15.** Про місцеве самоврядування : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/ 97-ВР. *Відом. Верхов. Ради України*. 1997. № 24. С. 170.

REFERENCES:

1. Rivne-2030. Stratehiia rozvytku mista. **2.** Stratehiia ekonomichnoho ta sotsialnoho rzvytku m. Rivnoho na 2015–2019 roky. **3.** Herasymchuk Z. V., Sereda O. V. Stratehichne upravlinnia rozvytkom mist: teoriia, metodolohiia, praktyka : monohrafiia. Lutsk : Vezha-Druk, 2014. 276 s. **4.** Kucheriavyy V. P.

Urboekolohiia. Lviv : Svit, 1999. 360 s. **5.** Klymenko M. O., Herasymchuk Z. V., Klymenko O. M., Klymenko L. V. Rozvytolohiia : pidruchnyk. Kherson : Oldi-Plius, 2015. 280 s. **6.** Klymenko L. V. Obgruntuvannia systemy ekolohichnoho monitorynhu serednikh mist. *Visnyk NUVHP. Silskohospodarski nauky* : zb. nauk. prats. Rivne : NUVHP, 2019. Vyp. 2(86). S. 28–40. **7.** Klymenko M. O., Pryshchepa A. M., Klymenko L. V., Brezhytska O. A. Navchalno-metodychne zabezpechennia osvity dlia staloho rozvytku. Yevropeyskyi prostir vishchoi osvity yak osnova rozvytku suspilstva znan : X Mizhnarodna naukovometodychna konferentsiia. **8.** Klymenko M. O., Pryshchepa A. M., Klymenko L. V., Brezhytska O. A. Metodolohichni pidkhody do otsiniuvannia ekolohichnoho rozvytku terytorii za pokaznykamy staloho rozvytku. *Upravlinnia stalym rozvytkom terytorii v konteksti svitovoho dosvidu* : materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii. Simferopol : Krymskyi instytut biznesu UEU, 2012. **9.** Stratehiia staloho rozvytku «Ukraina – 2000» : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 12 sichnia 2015 roku № 5/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>. (data zvernennia: 08.05.2021). **10.** Pro derzhavne prohnozuvannia ta rozroblennia prohram ekonomichnoho i sotsialnoho rozvytku Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 23 bereznia 2000 roku № 1602. *Ofitsiyni Visnyk Ukrainy*. 2000. № 16. S. 21. **11.** Pro derzhavni tsilovi prohramy : Zakon Ukrainy vid 18 bereznia 2004 r. № 1621-IV. *Vidom. Verkh. Rady Ukrainy*. 2004. № 25. S. 352. **12.** Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky : Zakon Ukrainy vid 5 liutoho 2015 roku № 156 – VIII. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (data zvernennia: 08.05.2021). **13.** Pro zatverdzhennia Derzhavoi stratehii rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 6 serpnia 2014 r. № 385. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (data zvernennia: 08.05.2021). **14.** Pro zatverdzhennia Metodyky rozroblennia, provedennia monitorynhu ta otsinky rezultatyvnosti realizatsii rehionalnykh stratehii rozvytku ta planiv zakhodi z yikh realizatsii : Nakaz Ministerstva rehionalnoho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunalnoho hospodarstva Ukrainy vid 31 bereznia 2016 roku № 79. URL: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/05/Nakaz-Minregionu.-79_31.03.16.pdf. (data zvernennia: 08.05.2021). **15.** Pro mistseve samovriaduvannia : Zakon Ukrainy vid 21 travnia 1997 r. № 280/ 97-VR. *Vidom. Verkhov. Rady Ukrainy*. 1997. № 24. S. 170.

Klymenko L. V., Candidate of Agricultural Sciences (Ph.D.), Associate Professor (National University of Water and Environmental Engineering, Rivne)

JUSTIFICATION OF THE STRATEGIC VISION, MISSION, GOALS AND TASKS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE CITY OF RIVNE

Defining the city as a complex system, it should be noted that systems and primarily socio-economic and environmental aspects (SEE system) in accordance with their classification have specific characteristics: by classes, types, features. SEE system of the city is, first of all, an open, dynamic, nonlinear, ultra-complex multifunctional, mobile, purposeful system, which is characterized by goals, rates, stages, directions of development.

The city of Rivne is competing with Lutsk, Zhytomyr for labor resources, living conditions and employment of residents, investments, innovations, tourists, entrants, intergovernmental transfers (grants, subsidies, subventions), for cross-border flows with the Zdolbuniv, Lutsk, Zhytomyr.

The established list of strengths available in the city and weaknesses envisaged for elimination is the basis for the formation of a strategic vision, a strategic mission for the development of the SEE system of the city on the basis of sustainable development.

The analysis of the documents "Strategy of economic and social development of Rivne for 2015-2019" and "Strategy of development of Rivne 2030" developed in previous years is carried out, the main shortcomings are revealed. The strengths and weaknesses of the party, opportunities and threats have been identified, strategic and operational goals have been developed, which can be achieved by implementing the proposed measures, tasks and projects to achieve sustainable development.

Depending on the level of development of social, economic, ecological spheres of life of the city of Rivne, the presence of strengths and the need to eliminate weaknesses are selected: the main strategy of transition to sustainable development depending on the effectiveness of competitive advantages; auxiliary strategies - leader, offensive, follower and outsider in each of the types of competitive advantage.

Keywords: sustainable development; medium-sized cities; strategic and operational goals.

Клименко Л. В., к.с.-х.н., доцент (Национальный университет
водного хозяйства и природопользования, г. Ровно)

ОБОСНОВАНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКОГО ВИДЕНИЯ, МИССИИ, ЦЕЛЕЙ И ЗАДАЧ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ГОРОДА РОВНО

Проведен анализ разработанных в предыдущие годы документов «Стратегия экономического и социального развития г. Ровно на 2015–2019 годы» и «Стратегия развития г. Ровно 2030», выявлены основные недостатки. Установлены сильные и слабые стороны, возможности и угрозы, разработаны стратегические и оперативные цели, которые можно осуществить путем выполнения предложенных мероприятий, задач и проектов для достижения устойчивого развития.

***Ключевые слова:* устойчивое развитие; средние города; стратегические и операционные цели.**
